Eläviä fossiileja etsimässä

Kuvittele sukeltelevasi Sodwanan vesissä etsimässä kaloja ja löytäväsi sitten (oletettavasti) sukupuuttoon kuolleen lajin.Tutkimusmatkailija Peter Timmille kävi juuri tällä tavalla. Peter Timm oli vedenalaisen maailman tutkija, ja hän aloitti Triton-operaation yhdessä Rolleen Jacobsin kanssa vuonna 1996. Vuonna 2000 hän teki tämän harvinaisen löytönsä elävästä fossiilista.

Timmin erinomainen löytö oli varsieväkala (Coelacanth), alkukantaisen näköinen kala, jonka ajateltiin kuolleen sukupuuttoon melkein 65 miljoonaa vuotta sitten.

Juhlistaakseen ja pitääkseen yllä tätä Timmin tutkimusperintöä ryhmä ystävyksiä kokoontuu vuosittain yhteiseen seikkailuun etsimään oletettua varsieväkalaa. Ryhmä kutsuu itseään The United Dive Team -ryhmäksi. Tämä ryhmä esittää sukellus- ja ensiapusuunnitelmansa DAN Southern Africa -järjestölle hyväksyttäväksi, ennen kuin he lähtevät toteuttamaan tutkimustyöhön liitttyvää kutsumustaan. Heidän tavoitteenaan on pitää Triton-operaatio toiminnassa tieteellisen tutkimuksen hyväksi. Ryhmän jäsenet keräävät tietoa Etelä-Afrikan National Biodiversity Institute -laitoksen (SANBI) meribiologeille (Marine Biologists) ja dokumentoivat varsieväkalasta ja siitä, mihin suuntaan sen kehitys etenee.

Tätä fossiilikalaa tunnetaan vain kaksi lajia: toinen laji elää aivan Indonesian lähistöllä sijaitsevissa vesissä ja toinen Afrikan itärannikon tuntumassa. Kalat oleskelevat hyvin syvällä meressä, ja niiden tiedetään saavuttaneen yli kahden metrin pituus painon noustessa aina 100 kg asti.

Tänä vuonna Triton-operaatio käynnistyi tavalliseen tapaan, jolloin retkelle osallistuvien sukeltajien viikot kuluivat suunnittelussa ja valmistelussa. Ratkaistavana ja hoidettavana oli tavalliseen tapaan monenlaisia asioita: tukisukeltajat, laskeutumis- ja pelastussuunnitelmat, taloudelliset kysymykset, sponsorit, varusteet, kamerat, hyper- ja hypotermian sekä auringonpolttamien hoito. Kaikki tämä tehdään sitä varten, että voidaan viettää 10 minuuttia pohjassa. Seuraavassa on kuvaus Jesser Canyonin kokemuksista:

SUKELLUS

1. päivä

Sukeltajilla oli yhteensä 12 minuuttia aikaa. 2 minuuttia kului laskeutumisessa ja 10 minuuttia oli käytettävissä etsintöihin.

Kun he pääsivät alle 108 metrin, kaikki tapahtui nopeasti, luolien etsiminen ja u:n muotoisten luolien löytyminen.

Ensimmäisten 7 minuutin aikana ei mitään uutta tullut esiin, mutta sitten... Suoraan sukeltajien silmiin tuijotti varsieväkala, varsinainen syy koko tälle työläälle projektille.

Asiaan kuuluvat työtehtävät sujuivat vaivattomasti. Sukeltajat työskentelivät varovasti, jotta eivät olisi pelästyttäneet harvinaista kaunokaista. Työtehtäviin kuului tiedon keräämistä, kalan kuvaamista joka suunnasta ja indikaattorilajien etsimistä.

Käytettävissä oleva aika oli lopussa. Sukeltajat lähtivät nousemaan 60 metriin tavatakseen tukisukeltajat, jotka turvasivat syvälle sukeltavia. Ylöspäin lähti seuraava viesti: "Yksi kala löydetty, ja kaikki sukeltajat ovat ok!" Laivalla aloitettiin juhlat, ja myös DANille ilmoitettiin saavutuksesta.

Alas mentäessä aikaa kului 2 minuuttia, mutta pintaan nousu vei 2 tuntia. Kaikki tämä oli kuitenkin vaivan arvoista.

2. päivä

Seuraavana päivänä olosuhteet olivat hyvin vaikeat, sillä tuuli erittäin kovaa ja virtaus oli 70m/min. Don Haumanin ensimmäinen sukellus riittävään syvyyteen oli vaikea. 100 metrissä ryhmä piti tauon laskeutumisessa, mutta he eivät onnistuneet paikantamaan luolia. 10 metriä syvemmältä ei myöskään löytynyt mitään. Aika päättyi.

3. päivä

Sanotaan, että kolmas kerta toden sanoo. Näin ei kuitenkaan käynyt. Kolmas päivä oli pilvinen ja merellä tuuli oli puuskaista. Jankon vuoro oli lähteä ensimmäiselle syvälle sukellukselle. Pinnan alla olosuhteet olivat paremmat, ja sukeltajat löysivät u:n muotoisten luolien ryhmän. Kolmannesta luolasta löytyi runsaasti kaloja, mutta ei varsieväkalaa.

4. päivä

Neljäntenä päivänä sukeltajat heräsivät vesisateeseen. Satoi kaatamalla ja kaikki paikat olivat litimärkiä.

Kaikki varustivat sukelluspullojaan hiljaisuuden vallitessa sekä analysoivat ja leimasivat ne. Samalla he pitivät silmällä pilviä, jotka eivät näyttäneet ollenkaan väistyvän. Kapteeni Grant kuulutti: "Lähdemme sukeltamaan! Sade täyttää kuopat, joten kyyti on tasaista, vaikkakin märkää".

Matkalla kaikille valkeni, että nyt oli koossa täsmälleen sama ryhmä (täydennettynä Don Haumanilla), joka näki viimeisen varsieväkalan yli kaksi vuotta sitten. Mukana ei tietenkää ollut Timmiä, joka kuoli vuonna 2014. Hänen poissaolonsa on aina tunnettavissa sukeltajien keskuudessa. Koolla olivat nyt siis samat sukeltajat, sama kapteeni, samat kansimiehet ja jopa sama pintavahti.

Sukeltajat kiepsahtivat veteen ja saavuttivat 90 m syvyyden 2 minuutissa päätyen 15 m päähän u:n muotoisesta luolasta. Ympäröivien alueiden tarkastelu ei tuottanut mitään tulosta ennen kuin heidän lamppunsa sattuivat valaisemaan juuri oikeaa luolaa.

Silloin tapahtui jälleen ihme. Luolan sisällä näkyi varsieväkala, noin 2 – 3 m luolan sisäpuolella. Armollisesti se odotti tutkijoita tyynenä paikoillaan. Lempinimekseen se sai Jesser. Jesseriä filmattiin ja kuvattiin, ja se kääntyili sukeltajien edessä kuin paraskin valokuvamalli. Kaikki tarkastelivat sitä hartaasti joka puolelta.

Ennen kuin kukaan huomasikaan, kohtaaminen oli ohi, ja oli aika asetella poijut ja suunnistaa pintaa kohti. Historia oli toistanut itseään juuri tämän saman ryhmän kohdalla.

5. ja 6. päivä

Viidentenä ja kuudentena päivänä Riaan ja Elaine tekivät ensimmäiset supersyvät sukelluksensa , mutta eivät valitettavasti onnistuneet näkemään varsieväkalaa. Näin kalaan liittyvien tietojen lisädokumentointi jäi seuraaville tutkijoille tulevalle vuodelle.

JOUKKUEHENKI

Todellisuudessahan meidän kaikkien on tunnustettava, että yllä kuvatun kaltaiseen toimintaa tarvitaan hyvä joukkue. Yksinään ei kukaan voisi suoriutua näin vaativista tavoitteista. The United Dive Team -ryhmä

koostuu ystäväjoukosta, jossa kaikki tukevat toisiaan. He tekevät turvallisuussuunnitelmat DANia varten yhdessä ja hankkivat yhdessä sponsorit toiminnalleen. Erityinen kiitos on syytä osoittaa myös pintamiehistölle, joka on koko ajan mukana myrskyävillä merillä ja kaatosateessa. Ilman heitä ei tutkimustoiminnasta tulisi mitään!

Kyseessä on joukkue, joka koostuu sukellusta ja valtameriä rakastavista ihmisistä. Nämä ihmiset nauttivat kalojen ja korallien kauneudesta, ja heille tässä kaikessa on kyse paljon muustakin kuin vain varsieväkalasta. Kyse on siitä, että voidaan muodostaa elinikäisiä siteitä ja luoda uusia tarinoita tuleville sukupolville jaettaviksi.